

Pozbawienie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego osób pełnoletnich, uczących się w szkole lub szkole wyższej ze względu na posiadanie własnego dziecka narusza zasadę równości wobec prawa. Trybunał Konstytucyjny rozpoznał wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczący świadczeń alimentacyjnych z funduszu alimentacyjnego dla osób pełnoletnich, uczących się i posiadających dzieci. Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 10 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jest niezgodny z art. 32 ust. 1 w związku z art. 71 ust. 1 oraz w związku z art. 2 konstytucji. W pozostałym zakresie Trybunał umorzył postępowanie na skutek cofnięcia wniosku.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego, działającego na podstawie ustawy z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (dalej: ustawa alimentacyjna) są wypłacane przez państwo w sytuacji, gdy egzekucja alimentów zasądzonych osobom uprawnionym od ich rodziców jest bezskuteczna.

Świadczenie alimentacyjne przysługuje co do zasady dziecku, czyli osobie, która nie ukończyła 18 roku życia. Wyjątkowo ustawodawca przyznał prawo do świadczeń także osobom pełnoletnim, jeśli kontynuują naukę w szkole lub szkole wyższej, nie dłużej jednak niż do 25 roku życia, oraz osobom upośledzonym w stopniu znacznym – bezterminowo. W ustawie alimentacyjnej przewidziane są również negatywne przesłanki, których zaistnienie stanowi nieusuwalną przeszkodę w uzyskaniu świadczenia. Jedną z nich jest posiadanie przez osobę uprawnioną, która jest pełnoletnia, własnego dziecka, o czym stanowi zaskarżony art. 10 ust. 2 pkt 2 ustawy alimentacyjnej. Tym samym ustawodawca dokonał zróżnicowania wśród podmiotów, charakteryzujących się wspólną cechą – czyli wśród pełnoletnich osób uprawnionych do świadczenia z funduszu, które nie skończyły 25 roku życia, pobierają naukę w szkole lub szkole wyższej i bezskutecznie usiłują wyegzekwować zasądzone im od rodziców alimenty. Do jednej grupy należą osoby, które spełniając powyższe warunki, otrzymują świadczenie alimentacyjne. Do drugiej należą zaś te, które spełniają powyższe przesłanki i dodatkowo posiadają własne dziecko. Tym osobom świadczenie nie przysługuje ze względu na posiadanie własnego dziecka.

Zgodnie z zasadą równości wyrażoną w art. 32 ust. 1 konstytucji, podmioty podobne charakteryzujące się wspólną cechą relewantną (istotną) mają być traktowane według jednakowej miary, bez zróżnicowań faworyzujących i dyskryminujących. Nierówne potraktowanie podmiotów podobnych oznacza, że doszło do zróżnicowania, czyli odstępstwa od zasady równości. Nie zawsze jednak zróżnicowanie jest równoznaczne z istnieniem niekonstytucyjnej dyskryminacji czy uprzywilejowania. Każdorazowo konieczne jest ustalenie, w oparciu o jakie kryterium dokonano zróżnicowania i czy zróżnicowanie to było uzasadnione. Kryterium zróżnicowania sytuacji osób uprawnionych do świadczeń alimentacyjnych stanowi posiadanie własnego dziecka. Zdaniem Trybunału, kryterium to nie realizuje celu świadczeń alimentacyjnych, jakim jest pomoc państwa osobom pełnoletnim w zdobyciu wykształcenia, w sytuacji, gdy pomocy tej bezskutecznie oczekują od rodziców. Nie są również znane motywy, jakimi kierował się ustawodawca, ustanawiając to kryterium. Kryterium posiadania własnego dziecka nie pozostaje także w związku z innymi wartościami i zasadami konstytucyjnymi, które uzasadniałyby odmienne potraktowanie osób należących do wspólnej kategorii uprawnionych do świadczeń z funduszu. Trybunał uznał zatem, że art. 10 ust. 2 pkt 2 ustawy alimentacyjnej jest sprzeczny z art. 32 ust. 1 konstytucji. Jest ponadto niezgodny z zasadami sprawiedliwości społecznej wynikającymi z art. 2 konstytucji i nie służy ich urzeczywistnianiu. Zaskarżony artykuł jest także niezgodny z art. 71 ust. 1 konstytucji, który zobowiązuje państwo do uwzględniania w jego polityce społecznej i gospodarczej dobra rodziny i przyznaje rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza rodzinom wielodzietnym i niepełnym, prawo do szczególnej pomocy ze strony państwa. Pełnoletnie, uczące się osoby uprawnione do świadczeń alimentacyjnych, które samotnie wychowują dziecko, stanowią rodzinę niepełną w

Zmiany w funduszu alimentacyjnym

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: środa, 08, grudzień 2010 23:00

Odsłony: 4630

---

rozumieniu art. 71 ust. 1 konstytucji, której należy się szczególna pomoc ze strony państwa. Pomocy tej zostały jednak pozbawione, ze względu na ograniczenie prawa do świadczeń alimentacyjnych przewidziane w zakwestionowanym przepisie. Z chwilą wejścia wyroku w życie (ogłoszenia sentencji w Dzienniku Ustaw) art. 10 ust. 2 pkt 2 ustawy alimentacyjnej traci moc obowiązującą.

Źródło: www.trybunal.gov.pl

Fot. Stacey Lynn (Creative Commons License)